

حقوق اساسی

(رشته مدیریت)

دکتر حسن خسروی

عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

سرشناسه : خسروی، حسن، ۱۳۵۴-
 عنوان و نام پدیدآور : حقوق اساسی (رشته مدیریت) / حسن خسروی.
 مشخصات نشر : تهران: خرسندی، ۱۳۹۳-
 مشخصات ظاهری : ۳۰۴ ص.
 شابک : 978-600-114-297-0
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ۲۹۳-۳۰۴.
 موضوع : حقوق اساسی
 موضوع : حقوق اساسی -- ایران
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ح۶۷ خ/ک۳۱۶۵
 رده بندی یویی : ۳۴۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۹۰۹۲۰

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و مجموعه قوانین

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲، پلاک ۳۰

پایین تر از خیابان لیاقتی نژاد، کوچه میمه، پلاک ۳۰

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: horsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

حقوق اساسی (رشته مدیریت)

تألیف: دکتر حسن خسروی

جواب اول: ۱۳۹۳ - شمارگان: ۵۰۰ جلد

صفحه آرای: الهام پیدایی

قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-297-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۲۹۷-۰

فهرست مطالب

۲۵	پیشگفتار
۲۷	فصل اول: مفاهیم و مبانی حقوق اساسی
۲۸	مقدمه
۳۰	گفتار اول - مفاهیم مرتبط با حقوق اساسی
۳۰	مبحث اول - جایگاه سیاسی
۳۲	مبحث دوم - رتبه سیاسی
۳۳	مبحث سوم - سیاست
۳۴	مبحث چهارم - اداسی
۳۵	مبحث پنجم - حاکمیت قانون
۳۶	مبحث ششم - دستورگرایی
۳۶	گفتار دوم - تعریف حقوق اساسی
۳۸	گفتار سوم - موضوع حقوق اساسی
۳۹	گفتار چهارم - منابع حقوق اساسی
۳۹	مبحث اول - قانون اساسی
۴۰	مبحث دوم - قانون عادی
۴۱	مبحث سوم - آیین نامه های مصوب قوه مجریه
۴۱	مبحث چهارم - فرامین و احکام رؤسای کشور
۴۱	مبحث پنجم - عرف
۴۲	مبحث ششم - دکترین
۴۲	مبحث هفتم - رویه قضایی
۴۵	فصل دوم: قانون اساسی
۴۶	مقدمه
۴۶	گفتار اول - تاریخچه تدوین قانون اساسی

۴۷	گفتار دوم - مفهوم قانون اساسی
۴۸	گفتار سوم - ویژگی های قانون اساسی شایسته
۴۸	مبحث اول - تضمین حقوق ملت
۴۹	مبحث دوم - پذیرش حاکمیت مردم
۴۹	مبحث سوم - حاکمیت قانون
۴۹	مبحث چهارم - کلی بودن
۵۰	مبحث پنجم - برتر بودن
۵۰	مبحث ششم - درج ارزش های اجتماعی
۵۱	مبحث هفتم - منطبق بر اصول و قواعد کلی حقوق
۵۱	مبحث هشتم - محدودیت قدرت سیاسی
۵۱	گفتار چهارم - نهاد وضع قانون اساسی
۵۲	گفتار پنجم - تصویب قانون اساسی
۵۲	مبحث اول - شیوه غیرمستقیم
۵۳	مبحث دوم - شیوه مختلط
۵۳	مبحث سوم - شیوه مردم سالار
۵۳	گفتار ششم - صیانت از قانون اساسی
۵۴	مبحث اول - صیانت و کنترل غیررسمی
۵۵	مبحث دوم - صیانت رسمی
۵۵	الف - پاسدار تقنینی
۵۶	ب - پاسدار قضایی
۵۷	ج - پاسدار ویژه

فصل سوم: مفهوم و ساختار دولت

۶۰	مقدمه
۶۰	گفتار اول - مفهوم دولت
۶۰	مبحث اول - معنای دولت
۶۰	الف - دولت به معنای عام
۶۱	ب - دولت به معنای خاص

۶۱	ج - طبقه فرمانروایان
۶۲	مبحث دوم - حکومت
۶۲	الف - مفهوم حکومت
۶۲	ب - تفاوت دولت با حکومت
۶۳	مبحث سوم - عناصر تشکیل دهنده دولت
۶۳	الف - گروه انسانی
۶۳	- تعریف ملت (گروه انسانی)
۶۵	ب - سرزمین
۶۵	ج - قدرت عمل سیاسی
۶۶	مبحث چهارم - حاکمیت
۶۶	الف - مفهوم حاکمیت (Legitimacy)
۶۷	ب - مفهوم حاکمیت
۶۸	مبحث پنجم - منشأ حاکمیت
۶۸	الف - نظریه حاکمیت الهی (تئوکراتیک)
۶۸	ب - نظریه حاکمیت مردمی - ملی (دموکراتیک)
۷۰	گفتار دوم - ساختار دولت
۷۱	مبحث اول - دولت بسیط
۷۲	مبحث دوم - دولت مرکب
۷۳	- خصایص دولت فدرال
۷۴	مبحث سوم - دولت با رژیم دموکراتیک
۷۶	الف - شرایط تحقق رژیم دموکراتیک
۷۷	ب - شاخصه‌های رژیم دموکراتیک
۷۹	فصل چهارم: اصل تفکیک قوا
۸۰	مقدمه
۸۰	گفتار اول - مفهوم تفکیک قوا
۸۱	گفتار دوم - نظریات
۸۲	مبحث اول - ارسطو

مبحث دوم - جان لاک	۸۳
مبحث سوم - شارل دومنتسکیو	۸۴
مبحث چهارم - ژان ژاک روسو	۸۷
گفتار سوم - نتایج نظریات تفکیک قوا	۸۹
مبحث اول - تفکیک افقی و مطلق قوا	۸۹
مبحث دوم - تفکیک عمودی و نسبی قوا	۹۰
گفتار چهارم - انواع رژیم‌های سیاسی از منظر تفکیک قوا	۹۱
مبحث اول - رژیم ریاستی (Presidentialism)	۹۱
مبحث دوم - رژیم پارلمانی (Parliamentarism)	۹۴
مبحث سوم - رژیم نیمه‌ریاستی - نیمه‌پارلمانی	۹۶
فصل پنجم: ماهیت حکومت جمهوری اسلامی ایران	۹۹
مقدمه	۱۰۰
گفتار اول - مفهوم جمهوری اسلامی	۱۰۰
مبحث اول - مفهوم جمهوریت	۱۰۱
الف - تعریف	۱۰۱
ب - شاخصه‌های جمهوریت	۱۰۳
۱- پذیرش حاکمیت ملی	۱۰۳
۲- انتخابی بودن حکومت	۱۰۳
۳- تحدید قدرت سیاسی	۱۰۴
۴- پاسخگویی حاکمان	۱۰۴
۵- نظام شفاف	۱۰۴
۶- نظارت همگانی	۱۰۵
۷- حاکمیت قانون	۱۰۵
۸- اصل نمایندگی	۱۰۶
۹- اصل تفکیک قوا	۱۰۶
ج - جمهوریت در نظام اسلامی ایران	۱۰۷

۱۰۷.....	۱- دیدگاه حضرت امام (ره).....
۱۰۸.....	۲- جمهوریت از منظر قانون اساسی.....
۱۱۱.....	مبحث دوم - اسلامیت.....
۱۱۱.....	الف - معنای اسلامیت.....
۱۱۲.....	ب - شاخصه‌های اسلامیت نظام.....
۱۱۲.....	۱- اصل حاکمیت الهی و خدامحوری.....
۱۱۳.....	۲- اصل تعیین سرنوشت.....
۱۱۳.....	۳- مشارکت عمومی.....
۱۱۳.....	۴- کرامت انسانی.....
۱۱۳.....	۵- عدالت و مساوات.....
۱۱۴.....	۶- عدالت.....
۱۱۴.....	۷- احکام و مواظبت الهی.....
۱۱۴.....	ج - اسلامیت در نظام حکومتی ایران.....
۱۱۴.....	۱- دیدگاه حضرت امام.....
۱۱۵.....	۲- اسلامیت از منظر قانون اساسی.....
۱۱۶.....	مبحث سوم - رابطه جمهوریت و اسلامیت.....
۱۱۷.....	گفتار دوم - ماهیت حاکمیت.....
۱۱۸.....	مبحث اول - مفهوم حاکمیت.....
۱۱۸.....	الف - حاکمیت الهی.....
۱۱۸.....	- جلوه‌های تحقق حاکمیت الهی در قانون اساسی.....
۱۱۸.....	۱- اصل ولایت و رهبری.....
۱۱۹.....	۲- قانون‌گذاری اسلامی.....
۱۲۰.....	ب - حاکمیت مردمی - ملی.....
۱۲۰.....	- جلوه‌های حاکمیت مردمی - ملی در قانون اساسی.....
۱۲۱.....	مبحث سوم - رابطه حاکمیت الهی با حاکمیت مردمی - ملی.....
۱۲۳.....	گفتار سوم - ساختار سیاسی حکومت.....

۱۲۳	مبحث اول - ماهیت تفکیک قوا در ساختار سیاسی
۱۲۴	الف - تفکیک قوا
۱۲۴	ب - استقلال قوا
۱۲۵	ج - تعامل و روابط قوای حاکم
۱۲۵	د - تئوری نظارت ولایت فقیه
۱۲۷	فصل ششم: مبانی و اصول راهبردی نظام سیاسی ایران
۱۲۸	مقدمه
۱۲۸	گفتار اول - اصول اعتقادی و مذهبی
۱۳۰	گفتار دوم - اصل برتری و جایگاه مردم
۱۳۱	گفتار سوم - عدلیه و بیان
۱۳۲	گفتار چهارم - خانواده
۱۳۳	گفتار پنجم - عدالت
۱۳۴	گفتار ششم - امور تربیتی، آموزشی، علمی و فرهنگی
۱۳۵	گفتار هفتم - امر زمامداری
۱۳۷	گفتار هشتم - اصول سیاست خارجی
۱۳۹	گفتار نهم - اصول ملی
۱۳۹	مبحث اول - آزادی
۱۴۰	مبحث دوم - استقلال
۱۴۰	مبحث سوم - وحدت ملی
۱۴۱	الف - اصل برابری و عدم تبعیض
۱۴۱	ب - اقلیت‌های مذهبی
۱۴۱	ج - زبان و خط رسمی
۱۴۲	د - تاریخ رسمی
۱۴۲	ه - پرچم رسمی
۱۴۳	مبحث چهارم - تمامیت ارضی کشور
۱۴۳	گفتار دهم - اصول اقتصادی

۱۴۴	مبحث اول - اصول راهبردی و کلی امور اقتصادی
۱۴۴	الف - اصل وسیله بودن اقتصاد
۱۴۴	ب - عدالت اقتصادی
۱۴۷	ج - استقلال اقتصادی
۱۴۸	مبحث دوم - بخش های اقتصادی
۱۴۸	الف - بخش دولتی
۱۴۹	ب - بخش تعاونی
۱۵۰	ج - بخش خصوصی
۱۵۳	فصل هفتم حقوق ملت
۱۵۴	مقدمه
۱۵۵	گفتار اول - حقوق ملت
۱۵۵	مبحث اول - حق ها و آزادی ها فرد و شخصی
۱۵۶	الف - حق حیات
۱۵۶	ب - حق امنیت
۱۵۸	ج - حق حریم خصوصی
۱۵۸	د - حق رفت و آمد آزاد و اقامت
۱۵۹	مبحث دوم - آزادی های فکری
۱۶۱	مبحث سوم - آزادی اطلاعات و مطبوعات
۱۶۱	مبحث چهارم - آزادی های سیاسی
۱۶۳	گفتار دوم - حقوق و آزادی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۱۶۳	مبحث اول - آزادی انتخاب شغل و حق به کار
۱۶۴	مبحث دوم - آزادی سندیکایی
۱۶۴	مبحث سوم - حق به رفاه و تأمین اجتماعی
۱۶۵	مبحث چهارم - حق آموزش و پرورش
۱۶۶	مبحث پنجم - حقوق و آزادی های برابر اجتماعی
۱۶۶	مبحث ششم - حق به خانواده شایسته

۱۶۷	مبحث هفتم - آزادی تشکل ها و اجتماعات
۱۶۸	مبحث هشتم - حق تابعیت
۱۶۹	گفتار سوم - حقوق قضایی
۱۶۹	مبحث اول - حق دادخواهی
۱۷۰	مبحث دوم - حق دادرسی منصفانه
۱۷۳	فصل هشتم: نهاد رهبری
۱۷۴	مقدمه
۱۷۵	گفتار اول - مبانی نظری ولایت فقیه
۱۷۶	مبحث اول - مبانی ولایت
۱۷۶	مبحث دوم - دلایل مرجع ساز اثبات اعمال ولایت در زمان غیبت
۱۷۶	الف - دلایل نقلی
۱۷۶	۱- آیات قرآن کریم
۱۷۷	۲- روایات و سیره عقلی
۱۷۸	ب - دلایل عقلی
۱۷۹	گفتار دوم - نهاد رهبری در قانون اساسی
۱۸۰	مبحث اول - شرایط و صفات مقام رهبری
۱۸۱	مبحث دوم - نحوه انتخاب مقام رهبری
۱۸۱	مبحث سوم - مجلس خبرگان رهبری
۱۸۲	الف - تعداد اعضاء
۱۸۲	ب - شرایط عضویت
۱۸۳	ج - دوره ی عضویت
۱۸۳	د - وظایف مجلس خبرگان
۱۸۳	۱- نحوه ی انتخاب مقام رهبری
۱۸۴	۲- نظارت بر عملکرد مقام رهبری
۱۸۵	مبحث چهارم - پایان رهبری
۱۸۶	گفتار سوم - وظایف و اختیارات رهبری

مبحث اول - وظایف و اختیارات رهبری در ساختار سازمانی کشور.....	۱۸۸
مبحث دوم - وظایف و اختیارات مقام رهبری به موجب قانون اساسی.....	۱۸۸
الف - تعیین سیاست‌های کلی نظام و نظارت بر اجرای آن‌ها.....	۱۸۹
ب - فرمان همه‌پرسی.....	۱۸۹
ج - فرماندهی کل نیروهای مسلح.....	۱۸۹
حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه.....	۱۹۰
هـ - حل معضلات نظام.....	۱۹۰
و - نظارت تشریعی بر امر قانون‌گذاری.....	۱۹۱
ز - نظارت اجرایی و تنفیذی در مدیریت اجرایی کشور.....	۱۹۱
۱- فرماندهی نیروهای مسلح.....	۱۹۲
۲- تأیید و امضای احکام ریاست جمهوری.....	۱۹۲
۳- عزل رئیس‌جمهور.....	۱۹۲
۴- نظارت شرعی بر امور قضایی مجریه.....	۱۹۳
ح - نظارت بر امر قضا.....	۱۹۳
۱- نصب و عزل رئیس قوه قضائیه.....	۱۹۳
۲- عفو و تخفیف مجازات محکومین.....	۱۹۴
۳- نظارت بر برخی نهادهای خاص.....	۱۹۴
ط - مدیریت برخی نهادهای خاص.....	۱۹۵
فصل نهم: قوهی مقننه	۱۹۷
مقدمه.....	۱۹۸
گفتار اول - کلیات.....	۱۹۸
مبحث اول - مفهوم قوهی مقننه.....	۱۹۸
مبحث دوم - سمت نمایندگی.....	۱۹۹
الف - مفهوم نمایندگی.....	۱۹۹
ب - ویژگی‌های نمایندگی.....	۱۹۹
مبحث سوم - مصونیت پارلمانی.....	۲۰۰

- ۲۰۰ - مفهوم مصونیت پارلمانی.....
- ۲۰۱ گفتار دوم - قوه‌ی مقننه در نظام جمهوری اسلامی ایران.....
- ۲۰۱ مبحث اول - اعمال قوه‌ی مقننه.....
- ۲۰۱ مبحث دوم - ارکان قوه‌ی مقننه.....
- ۲۰۲ گفتار سوم - مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۲ مبحث اول - کلیات و ساختار سازمانی مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۲ الف - تشکیل مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۲ ب - فرایند انتخابات مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۲ ۱ - شرایط انتخاب کنندگان.....
- ۲۰۳ ۲ - شرایط انتخاب شوندگان.....
- ۲۰۳ ۳ - نظام انتخاباتی.....
- ۲۰۴ ۴ - مدیریت انتخابات.....
- ۲۰۵ مبحث دوم - ساختار سازمانی مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۵ الف - افتتاح مجلس.....
- ۲۰۵ ب - رسیدگی به اعتبارنامه نمایندگان.....
- ۲۰۵ ج - تشکیل هیأت رئیسه دائم.....
- ۲۰۶ و - کمیسیون‌های داخلی مجلس.....
- ۲۰۶ ز - جلسات مجلس.....
- ۲۰۶ ۱ - جلسات علنی.....
- ۲۰۷ ح - مصونیت پارلمانی.....
- ۲۰۷ ط - اختتام دوره‌ی نمایندگی.....
- ۲۰۸ گفتار چهارم - وظایف و اختیارات مجلس شورای اسلامی.....
- ۲۰۸ مبحث اول - قانون گذاری.....
- ۲۰۹ مبحث دوم - انواع قوانین مصوب مجلس.....
- ۲۰۹ الف - قوانین عادی معمولی.....
- ۲۰۹ ب - قوانین ارگانیک.....

ج - قوانین تفویضی.....	۲۱۰
۱- قلمرو قانون گذاری.....	۲۱۰
۲- مصادیق قوانین تفویضی.....	۲۱۱
د - قوانین تفسیری.....	۲۱۲
ه - عهدنامه های بین المللی.....	۲۱۲
مبحث سوم - مراحل وضع قانون.....	۲۱۲
الف - پیشنهاد و تصویب.....	۲۱۲
۱- تعریف.....	۲۱۳
۲- چگونگی تصویب عادی طرح ها و لوایح.....	۲۱۳
ب - اصل مصوبه.....	۲۱۴
ج - امضای صورت.....	۲۱۴
د - انتشار قانون.....	۲۱۴
مبحث چهارم - نظارت بر امور عادی.....	۲۱۵
الف - نظارت عمومی و اطلاعاتی.....	۲۱۵
۱- کمیسیون اصل نودم.....	۲۱۵
۲- تحقیق و تفحص.....	۲۱۶
ب - نظارت تصویبی.....	۲۱۶
ج - نظارت مالی.....	۲۱۷
د - نظارت اختصاصی بر قوه ی مجریه.....	۲۱۸
۱- نظارت تأسیسی.....	۲۱۸
۲- نظارت سیاسی.....	۲۲۰
گفتار پنجم - شورای نگهبان.....	۲۲۳
مبحث اول - ساختار شورای نگهبان.....	۲۲۳
الف - ترکیب اعضاء.....	۲۲۳
ب - انتخاب دبیر، قائم مقام و سخنگو.....	۲۲۴
مبحث دوم - وظایف و اختیارات شورای نگهبان.....	۲۲۴

الف - حضور در مجلس.....	۲۲۴
۱- حضور اختیاری.....	۲۲۴
۲- حضور ضروری.....	۲۲۴
۳- حضور تشریفاتی.....	۲۲۵
ب - نظارت شرعی بر قوانین و مقررات گذشته.....	۲۲۵
ج - نظارت شرعی و قانون اساسی بر مصوبات مجلس.....	۲۲۶
د - نظارت شرعی بر مصوبات قوه‌ی مجریه.....	۲۲۶
ه - تفسیر قانون اساسی.....	۲۲۷
۱- در صورت تفسیر.....	۲۲۷
۲- در صورت انجام تفسیر.....	۲۲۷
و - نظارت بر انتخابات.....	۲۲۷
فصل دهم: قوه‌ی مجریه	۲۲۹
مقدمه.....	۲۳۰
کلیات.....	۲۳۰
مبحث اول - وظایف قوه‌ی مجریه.....	۲۳۰
مبحث دوم - جایگاه قوه‌ی مجریه جمهوری اسلامی ایران در نظام تفکیک قوا.....	۲۳۱
گفتار اول - رئیس کشور.....	۲۳۲
گفتار دوم - ریاست جمهوری.....	۲۳۴
مبحث اول - شرایط و نحوه‌ی انتخاب رئیس جمهور.....	۲۳۴
مبحث دوم - نحوه‌ی انتخاب رئیس جمهور.....	۲۳۴
مبحث سوم - دوره‌ی ریاست جمهوری.....	۲۳۵
مبحث چهارم - امضای حکم ریاست جمهوری.....	۲۳۵
مبحث پنجم - کفالت ریاست جمهوری.....	۲۳۶
مبحث ششم - وظایف و اختیارات رئیس جمهور.....	۲۳۷
الف - محدوده صلاحیت.....	۲۳۷
ب - مسئولیت و پاسخگویی رئیس جمهور.....	۲۳۷

۲۳۸	۱- پاسخگویی سیاسی
۲۳۸	۲- پاسخگویی کیفری
۲۳۸	۳- پاسخگویی قانونی
۲۳۹	۴- پاسخگویی مدنی و حقوقی
۲۳۹	۵- پاسخگویی مالی
۲۳۹	۶- پاسخگویی اخلاقی
۲۳۹	ج- وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در امور کلی کشور
۲۴۰	۱- مسئولیت اجرای قانون اساسی
۲۴۰	۲- اعطای نشان‌های دولتی
۲۴۰	۳- تعیین و گماردن و عزل و نصب در مجامع بین‌المللی
۲۴۰	۴- ریاست عفویت و برخی نهادهای حکومتی
۲۴۱	۵- وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در ارتباط با قوه‌ی مقننه
۲۴۱	۶- وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در قوه‌ی قضائیه
۲۴۲	۷- وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در ارتباط با قوه‌ی مجریه
۲۴۴	گفتار سوم - وزراء
۲۴۵	مبحث اول - شرایط و چگونگی انتخاب وزیر
۲۴۵	مبحث دوم - رأی اعتماد
۲۴۵	مبحث سوم - نهاد وزارتخانه
۲۴۶	مبحث چهارم - پاسخگویی وزیر
۲۴۶	الف - پاسخگویی سیاسی
۲۴۶	ب - پاسخگویی مدنی
۲۴۶	ج - پاسخگویی مالی
۲۴۶	د - پاسخگویی کیفری
۲۴۶	هـ - پاسخگویی اخلاقی
۲۴۷	مبحث پنجم - وظایف و اختیارات وزیر
۲۴۷	گفتار چهارم - هیأت وزیران

۲۴۷	مبحث اول - جایگاه حقوقی.....
۲۴۸	مبحث دوم - چگونگی تشکیل.....
۲۴۸	مبحث سوم - طول دوره.....
۲۴۸	مبحث چهارم - کمیسیون‌های هیأت دولت.....
۲۴۹	مبحث پنجم - وظایف و اختیارات هیأت وزیران.....
۲۴۹	الف - تصویب لوایح قانونی.....
۲۴۹	ب - تصویب صلح دعاوی.....
۲۵۰	ج - حل اختلاف بین دستگاه‌های دولتی.....
۲۵۰	د - تصویب مقررات لازم‌الاجرا.....
۲۵۱	ه - تصویب اختیارات.....
۲۵۱	گفتار پنجم - مصوبات هیأت محلیه.....
۲۵۲	مبحث اول - مقام هیأت محلیه وضع مقررات عمومی.....
۲۵۳	مبحث دوم - انواع مصوبات قوه محلیه.....
۲۵۳	الف - آیین نامه.....
۲۵۳	ب - بخشنامه.....
۲۵۴	مبحث سوم - محدوده مصوبات دولت.....
۲۵۴	مبحث چهارم - کنترل مصوبات دولت.....
۲۵۵	الف - نظارت قانونی.....
۲۵۵	ب - نظارت شرعی.....
۲۵۶	ج - نظارت قضایی.....
۲۵۷	فصل یازدهم: قوه قضاییه
۲۵۸	مقدمه.....
۲۵۸	گفتار اول - جایگاه قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران در نظام تفکیک قوا.....
۲۵۹	گفتار دوم - استقلال قضایی.....
۲۵۹	مبحث اول - استقلال دستگاه و امر قضا.....
۲۶۰	مبحث دوم - استقلال قاضی.....

۲۶۰	گفتار سوم - اهداف و وظایف قوهی قضائیه
۲۶۱	مبحث اول - اهداف کلی قوهی قضائیه
۲۶۱	مبحث دوم - وظایف قوهی قضائیه
۲۶۲	گفتار چهارم - ساختار تشکیلاتی قوهی قضائیه
۲۶۲	مبحث اول - مقام رهبری
۲۶۲	مبحث دوم - رئیس قوهی قضائیه
۲۶۲	الف - نصب و عزل
۲۶۳	ب - وظایف و اختیارات
۲۶۴	گفتار پنجم - قضا
۲۶۵	مبحث اول - تشکیلات
۲۶۵	مبحث دوم - شرایط صفای قضایی
۲۶۶	مبحث سوم - وظایف و اختیارات نهائ
۲۶۶	الف - رسیدگی به دعاوی
۲۶۶	ب - عدم اجرای مصوبات معیر قانون اساسی دولت
۲۶۶	ج - تفسیر قوانین
۲۶۷	د - صدور حکم
۲۶۷	مبحث چهارم - اصل مصونیت قضایی
۲۶۸	گفتار ششم - وزیر دادگستری
۲۶۸	مبحث اول - چگونگی انتخاب وزیر دادگستری
۲۶۸	مبحث دوم - جایگاه حقوقی وزارت دادگستری
۲۶۸	الف - تنظیم روابط قوهی قضائیه با سایر قوا
۲۶۹	ب - نظام تفویض اختیار
۲۶۹	گفتار هفتم - دادگاهها
۲۷۰	مبحث اول - دیوان عالی کشور
۲۷۰	مبحث دوم - دادگاههای عمومی
۲۷۱	مبحث سوم - دادگاههای اختصاصی

الف - دادگاه انقلاب.....	۲۷۱
ب - دیوان عدالت اداری.....	۲۷۲
ج - دادگاه نظامی.....	۲۷۲
د - دادگاه ویژه روحانیت.....	۲۷۲
گفتار هشتم - برخی نهادهای زیرمجموعه قوه قضائیه.....	۲۷۳
مبحث اول - سازمان بازرسی کل کشور.....	۲۷۳
مبحث دوم - سازمان پزشکی قانونی.....	۲۷۳
مبحث سوم - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور.....	۲۷۴
فصل دوازدهم: دهای خاص اعمال کننده حاکمیت.....	۲۷۵
مقدمه.....	۲۷۶
گفتار اول - شوراهای محلی.....	۲۷۶
- شوراهای محلی در قانون اساسی.....	۲۷۶
الف - تأسیس شورا.....	۲۷۶
ب - اهداف شوراهای.....	۲۷۶
ج - شکل گیری شوراهای.....	۲۷۷
د - انواع شوراهای.....	۲۷۷
ه - نظارت بر شوراهای.....	۲۷۸
۱- نهادهای ناظر.....	۲۷۸
۲- چگونگی اعمال نظارت.....	۲۷۹
گفتار دوم - صدا و سیما.....	۲۸۱
مبحث اول - مبانی فکری.....	۲۸۱
مبحث دوم - نظام حقوقی صدا و سیما.....	۲۸۲
الف - مدیریت صدا و سیما.....	۲۸۲
ب - نظارت بر عملکرد صدا و سیما.....	۲۸۲
گفتار سوم - شورای بازنگری قانون اساسی.....	۲۸۳
مبحث اول - ضرورت بازنگری.....	۲۸۳

۲۸۳	مبحث دوم - شورای بازنگری در قانون اساسی
۲۸۳	الف - ترکیب شورا
۲۸۴	ب - انجام همه پرسی
۲۸۴	ج - محدودیت های بازنگری
۲۸۵	گفتار چهارم - شورای عالی امنیت ملی
۲۸۵	مبحث اول - اهداف
۲۸۶	مبحث دوم - ساختار تشکیلاتی
۲۸۷	مبحث سوم - وظایف و اختیارات
۲۸۸	گفتار پنجم - مجری تشخیص مصلحت نظام
۲۸۸	مبحث اول - زمینه های شکل گیری
۲۹۰	مبحث دوم - ساختار جمع
۲۹۰	مبحث سوم - وظایف و اختیارات
۲۹۰	الف - حل اختلاف بین مجلس شورای نگهبان
۲۹۱	ب - نهاد مشورتی تصمیمات مقام رهبر
۲۹۱	۱- مشاوره در تعیین سیاست های کلی نظام
۲۹۱	۲- مشورت در نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام
۲۹۲	۳- مشاوره در بازنگری قانون اساسی
۲۹۲	۴- مشورت در حل معضلات نظام
۲۹۲	ج - قانون گذاری
۲۹۲	د - سایر وظایف
۲۹۳	کتاب نامه
۲۹۳	الف - منابع فارسی
۲۹۳	اول - کتب
۳۰۱	دوم - مقاله ها و جزوه های درسی
۳۰۲	ب - منابع انگلیسی

پیشگفتار

ضیانت و پاسداری از عزت و شرافت انسانی و تجلی روح الهی انسان در مناسبات اجتماعی و در روابط حاکمان با مردم، از جمله دغدغه‌های اصلی انسان‌دوستان و یکپارستان در طول تاریخ عظیم بشری بوده است. در راستای این مهم چه بسیار مبارزه‌ها و جانفشانیهایی برای مقادسی هم توسط افراد فهیم و آگاه به فطرت بشری نظیر پیامبران الهی صورت گرفته است. هدف و رسالت اکثر آن‌ها نجات بشر، ایجاد زمینه‌ی لازم برای انسان جهت طی مسیر تکمال انسانی، برقراری نظم و آرامش اجتماعی و تشکیل نظام‌های سیاسی عادلانه و ظلم‌ستیزانه است.

یکی از مهم‌ترین تأسیسات و اراده‌های اجتماعی که باعث حفظ کرامت و شرافت انسانی در مقابله با استبداد حاکمان شد، نهاد قانون بود. با وضع قانون کلیه تعاملات مردم با یکدیگر و با حاکمان تحت ضوابط و قواعد قرار گرفت. اصل حاکمیت قانون به عنوان فصل‌الخطاب منازعات و تعارضات منافع نقش مهمی در برقراری صلح و ثبات و حفظ حقوق و آزادی‌های بشر ایفا نمود.

درس حقوق اساسی و با آشنایی با قانون اساسی به واسطه درس چنین فضایی در دوره تحصیلات دانشگاهی برای اکثر رشته‌های علوم انسانی مطالعه می‌شود. دلیل اینکه رسالت عمده حقوق اساسی تضمین حقوق و آزادی‌های شهروندان و ضابطه‌ی رفتار آنان شوند، قدرت سیاسی و چگونگی اعمال حاکمیت است. در واقع حقوق اساسی عدل و سنگر مستحکم مردم در مقابل خودسری‌های حاکمان می‌باشد؛ لذا این درس به منظور ارتقای سطح دانش دانشجویان مدیریت در خصوص مدیریت شایسته اجتماعی و سیاسی و اصول و قواعد بنیادین اعمال فرمانروایی و حقوق بنیادین شهروندان طراحی شده است. امید است با مطالعه عمیق آن نسبت به ماهیت نظام سیاسی نظام جمهوری اسلامی ایران و سایر نظام‌های سیاسی آگاه شوند.

کتاب حقوق اساسی مشتمل بر اصول و قواعد کلی حقوق اساسی، شرح و تفسیر قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی ایران، ماهیت اسلامی و جمهوری بودن نظام، نقش هدایتگری ولی فقیه در ساختار سیاسی کشور، تعاملات و روابط قوای اعمال کننده حاکمیت و حقوق و آزادی های شهروندان می باشد.

در پایان از همه دوستان و عزیزانی که در گردآوری این مجموعه حمایت ها و کمک های شایسته ای داشتند کمال تشکر دارم. همچنین از مسئول انتشارات خرسندی که زحمت انتشار کتاب را متقبل شدند صمیمانه قدردانی می نمایم. قاعدتاً مجموعه ای حاضر خالی از عیب و نقص نیست. باز نظرات گویبار همه ی منتقدین و متخصصین امر خاضعانه در جهت بهبودی اثر استقبال می شود.

دکتر حسن خسروی

اسفند ۱۳۹۲